

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- ไกรสิทธิ์ คันติศิรินทร์. โภชนาการและภาวะสังคม : ปัญหาโภชนาการในประเทศไทย. คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี และสถาบันวิจัยโภชนาการ, 2527.
- จินตนา บานแก้ว และ สุปราณี อัทธิสารี. การพยาบาลมารดาและทารกในระยะคลอด. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญกิจ, 2526.
- จินตนา ยูนพันธ์ุ. ทฤษฎีการพยาบาล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- จิตรลดา เลอชุก. "การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมวิชาการพยาบาลรากฐาน "การทำแผล" สำหรับนักศึกษาพยาบาลปีที่ 1." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- จรัส ศิริสัมพันธ์. บริเวชศาสตร์. กรุงเทพฯ: อักษรสัมพันธ์, 2503.
- คารณี สายะวัน. "การประเมินภาวะโภชนาการในผู้ป่วย." วารสารพยาบาล 28 (กรกฎาคม 2522): 53-56.
- บุญทิพย์ ลีธีรังศรี. "ทฤษฎีการพยาบาลของโอเรม. การประยุกต์ในผู้ป่วยเบาหวาน." วารสารพยาบาล 34 (มกราคม-มีนาคม 2528): 102-109.
- ประคอง กรรณสูต. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2525.
- ปราณี จาติเกตุ และคณะ. คู่มือการพยาบาลเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สามเจริญพานิช, 2524.
- ปราณี ผลพันธ์ุ. คู่มือวิชาการพยาบาล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรสมัย, 2513.

- ปานัน บุญ-หลง และคณะ. หลักการพยาบาลทั่วไป. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แพรการช่าง, 2513.
- เพ็ญศรี ระเบียบ. "การพยาบาล : มโนทัศน์ในการปฏิบัติ." วารสารพยาบาล 31 (กรกฎาคม-กันยายน 2525): 226-235.
- เพ็ญศรี สุโรจน์. การกำหนดนโยบายการวางแผนพัฒนาสาธารณสุขและการประเมินผล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2529.
- พันธุ์เกษม กิจานนท์ และคณะ. พื้นฐานศัลยศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บำรุงกิจ, 25251.
- มานา บุญคุ้มผล. สูติศาสตร์หัตถการ. กรุงเทพฯ: โครงการทดลองหน่วยผลิตเอกสารจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- มาลี สนิทเกษตริน. คู่มือปฏิบัติการพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: โครงการตำราภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี, 2518.
- ละเอียด อุคมรัตน์. การพยาบาลมารดาและทารก. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพยาบาลสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. 2521.
- วรรณภา ปุณฺโชนิ. สถิติขั้นพาราเมตริกในการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- วราวุธ สุมาวงศ์. คู่มือฝากครรภ์และการคลอด. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: อักษรสัมพันธ์, 2525.
- วิมลรัตน์ กรัยวิเชียร. สูติศาสตร์. พระนคร: โรงพิมพ์มงคลการพิมพ์, 2513.
- _____. สูติศาสตร์นรีเวชวิทยา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- สนั่น สุขวัจน์. กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์, 2523.

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย. "ประวัติของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล." วารสาร
ฉลองครบรอบ 48 ปี สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย. หน้า 155-159. กรุงเทพฯ-
มหานคร: โรงพิมพ์ไทยพิทยา, 2518.

สมหมาย ดงสุวรรณ. ภาวะฉุกเฉินทางสูติ-นรีเวช. กรุงเทพฯ: โครงการตำราศิริราช, 2524.

สอางค์ โฉม อาศนสถิตย์. หลักการพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ: อักษรสมัย, 2516.

สาโรจน์ ประภักษ์ขาม. คู่มือเวชปฏิบัติ : โรคและภาวะผิดปกติทางสูติศาสตร์. กรุงเทพฯ:
โครงการตำราศิริราช, 2525.

สุขิต เพลสวัสดิ์ และคณะ. นรีเวชวิทยา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะ
แพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

สุซารี เหล่ารักพงษ์. "การอักเสบของแผลฝีเย็บในผู้ป่วยหลังคลอดโรงพยาบาลวชิรพยาบาล."
ปริญญาานิพนธ์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

สุบรรณ พันธุ์वास และชัยวัฒน์ ปญฺ์พงษ์. ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
พีระพัฒนา, 2522.

สุปราณี พันธุ์น้อย. การพยาบาลพื้นฐาน : แนวคิดการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์และท่าบก
เจริญผล, 2529.

สุภาพ วาดเขียด. เครื่องมือวิจัยทางสังคมศาสตร์ : ลักษณะที่ดี ชนิด และวิธีหาคุณภาพ.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2525.

สุนีย์ ศรีสุพรรณดิฐ และคณะ. ผ่าตัดเล็กทางสูติ-นรีเวช. กรุงเทพฯ: โครงการตำราศิริราช
คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล, 2523.

สุรวิทย์ ภูบุญธรรม และคณะ. การพยาบาล-นรีเวชศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักข่าว
พาณิชย์สัมพันธ์, 2529.

ภาษาอังกฤษ

- Alexander, H.C. Prudden, J.F. "The Causes of Abdominal Wound Disruption." Surgery, Gynecology & Obstetrics 122 (1966): 1223.
- Bookmiller, Mae M., Bowen, George L., and Carpenter, Dolores. Textbook of Obstetrics and Obstetric Nursing. London: W.B. Saunders Company, 1968.
- Clausen, Joy Princeton. Maternity Nursing Today. New York: McGraw-Hill Book Company, 1973.
- Fong, T.P. et.al. "Chronic Anemia, Wound Healing." Surgery 79 (February, 1976): 218-223.
- Gunn, Alexander D.G. "Episiotomy." Nursing Times. LXIII (March) 17, 1967.
- Lemaitre, George D., and Finnegan, Janet A. The Patient in Surgery A Guide for Nurses. Philadelphia : W.B. Saunders Co., 1970.
- Luckmann, Joan., and Sorensen, Karen Creason. Medical-Surgical Nursing. Philadelphia : W.B. Saunders Company, 1974.
- Myles, Margaret F. A Textbook for Midwives. Great Britain : E & S Livingstone Ltd., 1971.
- Nancy J. Steiger and Juliene G. Lipson. Self-Care Nursing Theory and Practice, 1985.
- Poolsuk Sriyaporn. et. al., "The study of perineum wound healing of the post partum mother who receive perineum scrub and perineum scrub and infra red ray." Final Report, 1985.

Pritchard, J.A. and Macdonals P.C. Williams Obstetrics. 16th ed.
New York: Appleton - Century - Crofts, 1980.

Reeder, Sharon R., and Others. Maternity Nursing. Philadelphia : J.B.
Lippincott Company, 1977.

Smith, Dorothy W., and Hanley Germain, Carol P. Care of the Ault
Patient. Philadelphia : J.B. Lippincott Company, 1975.

Ziegel, E and Cranley, M. Obstetric Nursing. 7th ed. New York:
Macmillan Publishing Co., Inc., 1978.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ภาคผนวก ก .

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. อาจารย์ นัยดา สวัสดิ์วงศ์ อาจารย์ประจำภาควิชาพยาบาลศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุขศรี บุรณะกนิษฐ อาจารย์ประจำภาควิชาพยาบาลศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มาลี เลิศมาลีวงศ์ อาจารย์ประจำภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์ สมศักดิ์ สุทัศน์วรวิทย์ อาจารย์ประจำภาควิชาสูติ-นรีเวช คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อารีณา ภาณุโสภณ อาจารย์ประจำภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี
6. อาจารย์ มณฑาทิพย์ ไชยศักดิ์ อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลสูติศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ
7. อาจารย์ นิษฐิตา ลินะขุนางกูร อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลสูติศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ
8. นาวาโทหญิง ขวัญเรือน สงวนเชื้อ ผู้ตรวจการสุติกรรม กองการพยาบาล โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า
9. อาจารย์นายแพทย์ สุรพล ชัชวาลวานิช อาจารย์ประจำของสูติ-นรี-เวชกรรม โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า
10. นาวาโทหญิง อนุวรรณ สินอากร อาจารย์ประจำสาขาวิชาการพยาบาลสูติศาสตร์ โรงเรียนพยาบาลกรมแพทย์ทหารเรือ

11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยุวดี วัฒนานนท์

อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาล
สูติศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล

12. อาจารย์ ศิริวรรณ สันทัต

อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาล
สูติศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล

ที่ ทม 0309/165๘

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10500

15 กุมภาพันธ์ 2531

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลสมเด็จพระปิยะเนเกล้า

เนื่องด้วย เรือโทหญิง อนงค์นุช ภูยานนท์ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลของการใช้น้ำทำความสะอาดฝ้ายต่อการหายของแผลฝ้ายในหญิงหลังคลอด" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์ เป็นอาจารย์-ที่ปรึกษา ในการนี้ขอลิตขอเรียนเชิญผู้มีนามข้างท้ายนี้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิตสร้างขึ้น

1. นายแพทย์ สุรพล ชีวาลวานิช
2. นาวาโทหญิง ชวิญเรือน สงวนเชื้อ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้ผู้มีนามดังกล่าวข้างต้นเป็นผู้
คุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิตสร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชาภัย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

แผนกมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2150895-9

ที่ หม 0309/1657

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10500

15 กุมภาพันธ์ 2531

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เกณฑ์ประเมินการหายของแผลฝีเย็บหลังคลอด

เนื่องด้วย เรือโทหญิง อนงค์นุช ภูยานนท์ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลของการใช้น้ำทำความสะอาดฝีเย็บต่อการหายของแผลฝีเย็บในหญิงหลังคลอด" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ บุญานุรักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยการนำเกณฑ์ประเมินการหายของแผลฝีเย็บหลังคลอดมาทดลองกับมารดาหลังคลอดปกติ ของโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้ เรือโทหญิง อนงค์นุช ภูยานนท์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

แผนกมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2150395-9

ภาคผนวก ข.

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสังเกตการหายใจของผีเสื้อหลังคลอด

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มที่

อันดับที่

วันที่คลอด

ชื่อผู้ปวย

1. อายุ 1. () 15-24 ปี 2. () 25-34 ปี 3. () 35-44 ปี

2. ใ้รับการตัดและเย็บซ่อมแซมผีเสื้อครั้งนี้เป็นครั้งแรก

1. () ใช่ 2. () ไม่ใช่

3. ส่วนสูง.....ซ.ม.

4. น้ำหนักที่เพิ่มขึ้นตลอดการตั้งครรภ์.....ก.ก.

5. Hematocrit เมื่อฝากครรภ์.....% และหลังคลอดครั้งแรก.....%

6. ผลการตรวจน้ำตาลในปัสสาวะสูงสุดตลอดการตั้งครรภ์.....
ใ้รับการตรวจครรภ์ก่อนคลอดทั้งสิ้น.....ครั้ง

7. ประวัติการเจ็บป่วยด้วยโรคโลหิตจาง เบาหวาน วัณโรค ขาดอาหาร

โรคเลือด โรคไต

1. () ไม่มี 2. () มี

8. อาบน้ำอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง 1. () ใช่ 2. () ไม่ใช่

9. เปลี่ยนผ้าอนามัยอย่างน้อยวันละ 4 ผืน 1. () ใช่ 2. () ไม่ใช่

10. ทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ทุกครั้งหลังการขับถ่าย

1. () ใช่ 2. () ไม่ใช่

11. วิธีทำความสะอาดแผลผีเสื้อ

1. () น้ำยาฆ่าเชื้อ และอบด้วยความร้อน 2. () น้ำประปา

12. ทานทานมีน้ำประปาใช้ 1. () ใช่ 2. () ไม่ใช่

13. น้ำหนักบุตรแรกเกิด 1. () ต่ำกว่า 2500 กรัม

2. () 2500 - 4000 กรัม

3. () มากกว่า 4000 กรัม

ตอนที่ 2

แบบสังเกตการหายใจของแผลฝีเย็บ

อาการและอาการแสดง ของแผลฝีเย็บ	หลังคลอดวันที่					
	1	2	3	4	5	
1. ปวด						☐
2. บวม						☐
3. แดง						☐
4. ร้อน						☐
5. มีสิ่งขับออกเป็นน้ำเหลือง หรือหนอง						☐
6. มีการแยกของแผลฝีเย็บ						☐

สรุปผล การหายใจของแผลฝีเย็บ

1. () ปกติ หมายถึง มีอาการไม่ครบข้อ 1 - 4 หรือไม่มีอาการ
ข้อ 5 หรือ 6

2. () ผิดปกติ หมายถึง มีอาการตั้งแต่ข้อ 1 - 4 หรือมีอาการข้อ 5
หรือ 6

ระบุว่าเริ่มเกิดหลังคลอดวันที่.....

หมายเหตุ ถ้ามีอาการและอาการแสดงในข้อใดให้ใส่เครื่องหมาย (✓) ลง
ในช่องนั้น ถ้าไม่มีอาการและอาการแสดงในข้อใดให้ใส่เครื่องหมาย
ผิด (×) ลงในช่องนั้น

ตอนที่ 3

คู่มือการพิจารณาการตายของแผลฝีเย็บ

1. ปวด เป็นการถามความรู้สึกของหญิงหลังคลอดที่มีต่อการปวดแผลฝีเย็บจนต้องการยาแก้ปวดรับประทาน
2. บวม เป็นการสังเกตการขยายของฝีเย็บจนผิวหนังบริเวณฝีเย็บมีลักษณะบวมแดงขึ้นและมองเห็นว่ามีภารกิจของผิวหนังบริเวณที่เย็บไว้ควยใหม่ดำเป็นช่วง ๆ
3. แดง เป็นการสังเกตผิวหนังบริเวณฝีเย็บ เปรียบเทียบกับผิวหนังบริเวณใกล้เคียงว่าฝีเย็บมีลักษณะเป็นสีแดงกว่า
4. ร้อน เป็นการใช้แผนความอบอุ่นวัดอุณหภูมิผิวหนังบริเวณฝีเย็บที่ใกล้กับบริเวณที่เย็บไว้ที่สุด แล้วพบว่าค่าความร้อนสูงถึง 38°C หรือมากกว่า
5. สิ่งขับออกเป็นน้ำเหลืองหรือหนอง เป็นการสังเกตบริเวณรอยเย็บและขอบของแผลฝีเย็บแล้วพบว่าสิ่งขับออกเป็นน้ำเหลืองหรือหนอง
6. การแยกของแผลฝีเย็บ เป็นการสังเกตการติดกันของขอบแผลฝีเย็บแล้วพบว่าขอบแผลไม่ติดกันโดยตลอด

แบบฟอร์มการได้รับความร่วมมือจากผู้ป่วย

ข้าพเจ้าชื่อ นาง.....นามสกุล.....
 ได้รับความอธิบายเกี่ยวกับงานวิจัยนี้รวมทั้งวิธีการทำความสะอาดฝึ้นหลังคลอดที่ข้าพเจ้าจะได้รับ
 โดยละเอียดจนเป็นที่เข้าใจแล้ว ข้าพเจ้ายินดีให้ความร่วมมือในการทำวิจัยนี้

ลงชื่อ.....

วิธีทำความสะอาดผิวยี่งหลังคลอด

วิธีที่ 1 การทำความสะอาดแผลผิวยี่งด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ และอบด้วย Infra-red ray วันละ 2 ครั้ง ในเวลา 09.00 น. และ 17.00 น. ใ้กับกลุ่มตัวอย่างที่ 1 จำนวน 30 คน โดยมีวิธีการดังต่อไปนี้

1. เตรียมเครื่องใช้ ถาดชำระมีเหยือก 500 มิลลิลิตร ใส่น้ำยา Savlon 1: 200 ชั้น 2 ใบ ใส่น้ำอุ่น 7 กอน ปากคีม 1 อัน และ Infrared Lamp 1 ดวง ปลูกสวมขา 1 คู่ ผาหม 1 ผืน หมอนนอน 1 ใบ

2. วิธีทำ

2.1 กั้นม่าน

2.2 จัดท่านอนผู้ป่วยเป็น Dorsal recumbent position คลุมผ้าเปิดเฉพาะ บริเวณอวัยวะสืบพันธุ์

2.3 สอดหมอนนอนให้

2.4 สวมปลูกขาให้ผู้ป่วย

2.5 เต็มน้ำยาฆ่าเชื้อลงในชั้นที่มีสำลี 1 ชั้น ส่วนอีก 1 ชั้น เป็นสำลีแห้ง

2.6 หนีสำลีเข้าบริเวณ Mons pubis Labia majora Labia minora จากบนลงมาถึง Fourchet โดยใช้สำลีเปียก 1 กอน เช็ดจากบนลงล่างครั้งเดียว และสำลีแห้ง อีก 1 กอน เช็ดตามในแต่ละที่ท่าเช่นนี้ทั้งสองข้าง และใช้สำลีเปียกและแห้งที่เหลือเข้าบริเวณตรงกลางอวัยวะสืบพันธุ์และผิวยี่งที่ละ 1 กอน โดยวิธีเดียวกันจนสะอาด และแห้ง

2.7 เลื่อนหมอนนอนออก

2.8 นำ Infra-red Lamp 250 วัตต์ ตั้งห่างจากอวัยวะสืบพันธุ์ผู้ป่วยประมาณ 2 ฟุต ใช้ผาหมคลุมบริเวณขา และหลอดไฟฟ้าไว้นานประมาณ 15 นาที

วิธีที่ 2 การให้หญิงหลังคลอดทำความสะอาดมีเย็บด้วยน้ำประปาที่เปิดจากก๊อกโดยตรง ทุกครั้ง หลังการขั้ถ่ายปัสสาวะหรืออุจจาระ ใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ 2 จำนวน 30 คน โดยแนะนำให้ ผู้ป่วยปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. การถอดผ้าอนามัยเก่าออกและ เตรียมผ้าอนามัยชิ้นใหม่
 - 1.1 เตรียมผ้าอนามัยชิ้นใหม่ โดยพับครึ่งให้คานที่จะใส่ติดกับอวัยวะสืบพันธุ์อยู่ คานใน
 - 1.2 ถอดผ้าอนามัยเก่าออก โดยปลดจากคานหน้าไปคานหลัง
2. การทำความสะอาดด้วยน้ำประปาที่เปิดจากก๊อกโดยตรง

หลังจากที่ผู้ป่วยถอดผ้าอนามัยออก โดยวิธีดังกล่าวแล้วให้กระทำดังต่อไปนี้

 - 2.1 ใช้ขันรองน้ำที่เปิดจากก๊อกโดยตรง
 - 2.2 ราตนํ้าจากอวัยวะสืบพันธุ์คานบนลงไปที่ทวารหนัก โดยให้ผ่านบริ เวณมีเย็บ ซ้ำ ๆ จนไม่มีคราบของสิ่งสกปรกติดอยู่
 - 2.3 ใช้กระดาษชำระที่สะอาดขั้บริ เวณอวัยวะสืบพันธุ์คานบนลงไปที่ทวารหนักจน แห้ง โดยไม่ขั้ยอนไปมา
3. ใส่ผ้าอนามัยใหม่
 - 3.1 นํ้าผ้าอนามัยชิ้นใหม่ที่เตรียมไว้ โดยวิธีดังกล่าว วางให้คานในของผ้าอนามัย กระชั้กับบริ เวณอวัยวะสืบพันธุ์
 - 3.2 ใช้คนขาหนีบผ้าอนามัยไว้ไม่ให้ เลื่อนไปมา
 - 3.3 คลองหวางผ้าอนามัยและ ขั้บัสายคาคผ้าอนามัย ให้ เข้าที่อีกครึ่งหนึ่ง

ภาคผนวก ค.

สถิติและตารางข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

1. การทดสอบความแตกต่างของอาการและอาการแสดง และการหายของแผลระหว่างกลุ่มที่ได้รับการทำความสะอาดโดยวิธีใช้น้ำยาฆ่าเชื้อ-อบด้วยความร้อน และวิธีใช้น้ำประปา สถิติที่ใช้คือ Fisher exact probability test

1.1 เปรียบเทียบจำนวนหญิงหลังคลอดที่มีอาการปวดแผลฝีเย็บระหว่างการทำความสะอาดฝีเย็บโดยวิธีใช้น้ำยาฆ่าเชื้อ-อบด้วยความร้อนและวิธีใช้น้ำประปา

อาการแสดง ของฝีเย็บ	วิธีทำความสะอาดฝีเย็บ		รวม
	ใช้น้ำยาฆ่าเชื้อ-อบด้วยความร้อน	ใช้น้ำประปา	
ปวด	24 (A)	29 (B)	53 (A + B)
ไม่ปวด	6 (C)	1 (D)	7 (C + D)
รวม	30 (A + C)	30 (B + D)	60 (N)

$$\text{สูตร } P = \frac{(A + B)! (C + D)! (B + D)! (A + C)!}{N! A! B! C! D!}$$

A = จำนวนหญิงหลังคลอดที่มีอาการปวดแผลฝีเย็บ ในกลุ่มที่ทำความสะอาดฝีเย็บด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ-อบด้วยความร้อน

B = จำนวนหญิงหลังคลอดที่มีอาการปวดแผลฝีเย็บ ในกลุ่มที่ทำความสะอาดฝีเย็บด้วยน้ำประปา

C = จำนวนหญิงหลังคลอดที่ไม่มีอาการปวดแผลฝีเย็บ ในกลุ่มที่ทำความสะอาดฝีเย็บด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ-อบด้วยความร้อน

D = จำนวนหญิงหลังคลอดที่ไม่มีอาการปวดแผลฝีเย็บ ในกลุ่มที่ทำความสะอาดฝีเย็บด้วยน้ำประปา

$$\text{กำหนด } \alpha = .05$$

$$P = \frac{53! 7! 30! 30!}{60! 24! 29! 6! 1!}$$

$$= .09$$

จะพบค่า P จากการคำนวณมีความมากกว่า α .05 จึง Accept H_0 แสดงว่าไม่มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- 1.2 เปรียบเทียบจำนวนหญิงหลังคลอดที่มีอาการแคงของฝีมืดระหว่างการ
ทำความสะอาดฝีมืดโดยวิธีใช้น้ำยาฆ่าเชื้อ-อบด้วยความร้อน และวิธีใช้
น้ำประปา

อาการแสดง ของฝีมืด	วิธีทำความสะอาดฝีมืด		รวม
	ใช้น้ำยาฆ่าเชื้อ-อบด้วยความร้อน	ใช้น้ำประปา	
แคง	17 (A)	10 (B)	27 (A + B)
ไม่แคง	13 (C)	20 (D)	33 (C + D)
รวม	30 (A + C)	30 (B + D)	60 (N)

$$\text{สูตร } P = \frac{(A + B)! (C + D)! (B + D)! (A + C)!}{N! A! B! C! D!}$$

A = จำนวนหญิงหลังคลอดที่มีอาการแคงของฝีมืด ในกลุ่มที่ได้รับการทำความสะอาด
ด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ-อบด้วยความร้อน

B = จำนวนหญิงหลังคลอดที่มีอาการแคงของฝีมืด ในกลุ่มที่ได้รับการทำความสะอาด
ด้วยน้ำประปา

C = จำนวนหญิงหลังคลอดที่ไม่มีอาการแคงของฝีมืด ในกลุ่มที่ได้รับการทำความสะอาด
ด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ-อบด้วยความร้อน

D = จำนวนหญิงหลังคลอดที่ไม่มีอาการแคงของฝีมืด ในกลุ่มที่ได้รับการทำความสะอาด
ด้วยน้ำประปา

$$\text{กำหนด } \alpha = .05$$

$$P = \frac{27! 33! 30! 30!}{60! 17! 10! 13! 20!}$$

$$= .08$$

จะพบว่าค่า P จากการคำนวณนี้ค่ามากกว่า α .05 จึง Accept H_0 แสดงว่าไม่มี
ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- 1.3 เปรียบเทียบจำนวนหญิงหลังคลอดที่มีการแยกของแผลฝีเย็บระหว่างการทำความสะอาดฝีเย็บโดยวิธีใช้น้ำยาฆ่าเชื้อ-อบด้วยความร้อน และวิธีใช้น้ำประปา

อาการแสดง ของฝีเย็บ	วิธีทำความสะอาดฝีเย็บ		รวม
	ใช้น้ำยาฆ่าเชื้อ-อบด้วยความร้อน	ใช้น้ำประปา	
มีการแยกของ ขอบแผลที่เย็บ	2 (A)	1 (B)	3 (A + B)
ไม่มีการแยกของ ขอบแผลที่เย็บ	28 (C)	29 (D)	57 (C + D)
รวม	30 (A + C)	30 (B + D)	60 (N)

$$\text{สูตร } P = \frac{(A + B) ! (C + D) ! (B + D) ! (A + C) !}{N ! A ! B ! C ! D !}$$

A = จำนวนหญิงหลังคลอดที่มีการแยกของขอบแผลในกลุ่มที่ได้รับการทำความสะอาดฝีเย็บด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ-อบด้วยความร้อน

B = จำนวนหญิงหลังคลอดที่มีการแยกของขอบแผลในกลุ่มที่ได้รับการทำความสะอาดฝีเย็บด้วยน้ำประปา

C = จำนวนหญิงหลังคลอดที่ไม่มีการแยกของขอบแผลในกลุ่มที่ได้รับการทำความสะอาดฝีเย็บด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ-อบด้วยความร้อน

D = จำนวนหญิงหลังคลอดที่ไม่มีการแยกของขอบแผลในกลุ่มที่ได้รับการทำความสะอาดฝีเย็บด้วยน้ำประปา

$$\text{กำหนด } \alpha = .05$$

$$P = \frac{3 ! 57 ! 30 ! 30 !}{60 ! 2 ! 1 ! 28 ! 29 !}$$

$$= .76$$

จะพบว่าค่า P จากการคำนวณมีค่ามากกว่า α .05 จึง Accept H_0 แสดงว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.4 เปรียบเทียบผลการหายของแผลฝีเย็บหลังคลอดระหว่างการทำความสะอาดด้วยวิธีใช้น้ำยามาเชื้อ-อบด้วยความร้อน และวิธีใช้น้ำประปา

การหายของ แผลฝีเย็บ	วิธีทำความสะอาดฝีเย็บ		รวม
	น้ำยามาเชื้อ-อบด้วยความร้อน	น้ำประปา	
ปกติ	27	29	56
ไม่ปกติ	3	1	4
รวม	30	30	60

- H_0 : การทำความสะอาดแผลฝีเย็บหลังคลอดระหว่างวิธีใช้น้ำยามาเชื้อ-อบด้วยความร้อนและวิธีใช้น้ำประปา ทำให้เกิดการหายของแผลไม่แตกต่างกัน
- H_1 : การทำความสะอาดแผลฝีเย็บหลังคลอดระหว่างวิธีใช้น้ำยามาเชื้อ-อบด้วยความร้อนและวิธีใช้น้ำประปา ทำให้เกิดการหายของแผลแตกต่างกัน

กำหนด $\alpha = 0.05$

$$P = \frac{(A + B)! (C + D)! (B + D)! (A + C)!}{N! A! B! C! D!}$$

A = จำนวนหญิงหลังคลอดที่มีการหายของแผลฝีเย็บ เป็นปกติ ในกลุ่มที่ทำ ความสะอาดด้วยน้ำยามาเชื้อ-อบด้วยความร้อน

B = จำนวนหญิงหลังคลอดที่มีการหายของแผลฝีเย็บ เป็นปกติ ในกลุ่มที่ทำ ความสะอาดด้วยน้ำประปา

C = จำนวนหญิงหลังคลอดที่มีการหายของแผลฝีเย็บ ไม่เป็นปกติ ในกลุ่มที่ทำ ความสะอาดด้วยน้ำยามาเชื้อ-อบด้วยความร้อน

D = จำนวนหญิงหลังคลอดที่มีการหายของแผลฝีเย็บ ไม่เป็นปกติ ในกลุ่มที่ทำ ความสะอาดด้วยน้ำประปา

N = จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

$$P = \frac{56! 4! 30! 30!}{60! 27! 29! 3! 1!}$$

$$= .50$$

จะพบว่า P จากการคำนวณมีค่ามากกว่า $\alpha .05$ จึง Accept H_0 แสดงว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$

2. การหาความเที่ยงของการสังเกต โดยใช้การหาความเที่ยงของการสังเกต
ระหว่างผู้สังเกตการณ์ (Interobserver Reliability) ตามวิธีของ William A Scott
(สุภาพ วาดเขียน 2525: 55-57)

$$\text{สูตรความเที่ยง } r = \frac{P_0 - P_e}{1 - P_e}$$

P_0 = ค่าความแตกต่างระหว่างค่า 1.0 กับผลรวมของสัดส่วนของ
ความแตกต่างคะแนนระหว่างผู้สังเกตที่มีต่อเรื่องที่สังเกต

P_e = ผลรวมกำลังสองของค่าสัดส่วนคะแนนที่ได้จากการสังเกต
ลักษณะสูงสุดกับค่าที่รองลงมา (ของผู้สังเกตคนใดคนหนึ่ง)

ผู้สังเกต ลักษณะที่สังเกต	ผู้สังเกตคนที่ 1		ผู้สังเกตคนที่ 2		ความแตกต่าง ระหว่าง สัดส่วน 2 คน
	คะแนน	สัดส่วน	คะแนน	สัดส่วน	
ปวด	28	.243	28	.237	.006
บวม	66	.573	66	.559	.014
แดง	21	.182	24	.203	.021
ร้อน	-	-	-	-	-
มีสิ่งขี้ เป็นน้ำเหลือง หรือหนอง	-	-	-	-	-
มีการแยกของขอบ แผล	-	-	-	-	-
รวม	115	1	118	1	.041

$$P_0 = 1 - 0.041 = 0.959$$

$$P_e = (0.573)^2 + (0.243)^2 = 0.328 + 0.059 = 0.387$$

$$r = \frac{0.959 - 0.387}{1 - 0.387} = \frac{0.572}{0.613} = 0.94$$

ตารางที่ 12 ร้อยละของเม็ดโลหิตแดง (Hematocrit) ของตัวอย่างประชากร

ลำดับ	กลุ่มที่ได้รับการทำความสะอาด น้ำยาฆ่าเชื้อโรค - อบอุ่น Hematocrit (%)	กลุ่มที่ได้รับการทำความสะอาด น้ำประปา Hematocrit (%)
1	36	34
2	34	35
3	34	35
4	37	37
5	33	38
6	35	36
7	35	34
8	34	34
9	33	34
10	36	34
11	37	35
12	35	36
13	35	37
14	37	36
15	34	33
16	35	34
17	36	34
18	34	35
19	34	33
20	36	35
21	36	36
22	35	35
23	33	36
24	34	33

ตารางที่ 12 รอยละของเม็ดโลหิตแดง (Hematocrit) ของตัวอย่างประชากร (ต่อ)

ลำดับ	กลุ่มที่ได้รับการทำความสะอาด น่ายามาเชื้อโรค - อบด้วยความร้อน Hematocrit (%)	กลุ่มที่ได้รับการทำความสะอาด น้ำประปา Hematocrit (%)
25	33	34
26	34	34
27	35	34
28	36	36
29	34	33
30	35	34

ตารางที่ 13 ส่วนสูงและน้ำหนักที่เพิ่มขึ้น ในการตั้งครรภ์ ของตัวอย่างประชากร

ลำดับ	กลุ่มที่ได้รับการทำความสะอาด		กลุ่มที่ได้รับการทำความสะอาด	
	น้ำยาฆ่าเชื้อ - อบคยความร้อน		น้ำประปา	
	ส่วนสูง (เซ็นติเมตร)	น้ำหนักที่เพิ่มขึ้น (กิโลกรัม)	ส่วนสูง (เซ็นติเมตร)	น้ำหนักที่เพิ่มขึ้น (กิโลกรัม)
1	152	11	156	14
2	156	9	160	13
3	151	11	151	13
4	150	12	151	12
5	151	14	152	14
6	153	12	157	9
7	153	10	155	14
8	155	12	162	11
9	154	8	163	10
10	154	9	153	13
11	154	12	150	10
12	151	11	151	10
13	152	13	154	8
14	152	14	154	9
15	155	15	163	9
16	153	14	150	10
17	151	15	157	10
18	151	11	152	10
19	154	12	151	14
20	154	12	159	11

ตารางที่ 13 ส่วนสูงและน้ำหนักที่เพิ่มขึ้นในการตั้งครรภ์ของตัวอย่างประชากร (ต่อ)

ลำดับ	กลุ่มที่ได้รับการทำความสะอาดด้วย น้ำยาฆ่าเชื้อ - อบคยความร้อน		กลุ่มที่ได้รับการทำความสะอาดด้วย น้ำประปา	
	ส่วนสูง	น้ำหนักที่เพิ่มขึ้น	ส่วนสูง	น้ำหนักที่เพิ่มขึ้น
	(เซนติเมตร)	(กิโลกรัม)	(เซนติเมตร)	(กิโลกรัม)
21	157	10	154	13
22	163	8	153	12
23	152	11	153	9
24	150	9	151	8
25	160	8	150	8
26	164	12	152	10
27	152	10	150	13
28	153	14	150	14
29	154	9	150	12
30	156	10	154	9

ตารางที่ 14 ผลการตรวจน้ำตาลในปัสสาวะของกลุ่มตัวอย่างประชากร

ลำดับที่	กลุ่มที่ได้รับการทำความสะอาดด้วย	กลุ่มที่ได้รับการทำความสะอาดด้วย
	น้ำยาฆ่าเชื้อ - อบด้วยความร้อน ระดับน้ำตาล	น้ำประปา ระดับน้ำตาล
1	neg	neg
2	neg	neg
3	neg	neg
4	trace	neg
5	neg	neg
6	trace	trace
7	trace	neg
8	trace	neg
9	neg	neg
10	neg	neg
11	neg	neg
12	neg	neg
13	neg	neg
14	neg	neg
15	neg	neg
16	neg	neg
17	neg	trace
18	neg	trace
19	neg	neg
20	neg	neg
21	neg	neg
22	trace	trace

ตารางที่ 14 ผลการตรวจน้ำตาลในปัสสาวะของกลุ่มตัวอย่างประชากร (ต่อ)

ลำดับที่	กลุ่มที่ได้รับการทำความสะอาด น้ำยามาเชื้อ-อบคยความรอน ระดับน้ำตาล	กลุ่มที่ได้รับการทำความสะอาด น้ำประปา ระดับน้ำตาล
23	neg	neg
24	neg	neg
25	neg	neg
26	neg	neg
27	trace	neg
28	neg	neg
29	neg	neg
30	neg	neg

ประวัติผู้เขียน

เรือโทหญิง อนงค์นุช ภูยานนท์ เกิดวันที่ 23 มีนาคม 2497 จังหวัดชลบุรี สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย จากโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย กรมแพythทหารเรือ ในปี พ.ศ. 2518 และปริญญาทางการศึกษาดัษิต (กศ.บ.พยาบาล) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร) ในปี พ.ศ. 2521 ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่ง วิชาการผู้ช่วยหัวหน้าหอผู้ป่วยสูติ - นรีเวชกรรมพิเศษ โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า กรุงเทพมหานคร

